

Zámek v Telči po obnově nabídne nové návštěvnické trasy i celoroční provoz

27.7.2023 - Markéta Slabová | Ministerstvo kultury ČR

Nabídne nové prohlídkové trasy, moderní návštěvnické centrum i celoroční provoz. Projekt Státní zámek Telč - Růže Vysočiny za celkem 241,5 milionu korun, podpořený také z prostředků Evropské unie v rámci Integrovaného regionálního operačního programu, dnes Národní památkový ústav slavnostně zakončil za přítomnosti předsedy Senátu Parlamentu České republiky Miloše Vystrčila a ministra kultury Martina Baxy.

„Zámek Telč se po padesáti letech dočkal rozsáhlé památkové obnovy, která mimo jiné přinesla restaurování mimořádné renesanční kaple a Rytířského sálu s jedinečným kazetovým stropem a unikátní iluzivní podlahou z umělého kamene. Přidanou hodnotou obnovy je zpřístupnění veřejnosti doposud utajených prostor bývalého zámeckého pivovaru se sýpkou a především vznik zámeckého muzea s celoročním provozem,“ uvedla generální ředitelka NPÚ Naďa Goryczková s tím, že Národní památkový ústav tak zcela naplnil své poslání celoroční prezentace památky zapsané na seznam světového dědictví UNESCO. *„Věřím, že veřejnost toto naše snažení ocení. Zámek Telč se stává další památkou obnovenou z evropských fondů, a přestože průběh obnovy byl nečekaně z mnoha důvodů velmi komplikovaný, výsledek stojí za to úsilí,“* doplnila Naďa Goryczková.

Národní památkový ústav získal evropskou dotaci na revitalizaci telčského zámku v roce 2018. Stavební práce se rozběhly v únoru 2020. Náročný projekt zahrnoval obnovu vybraných částí zámeckého areálu včetně jejich interiérů. Jedná se o část starého gotického hradu, jižní křídlo, kapli Všech svatých, část renesančního křídla, sklepy starého hradu a hospodářskou budovu bývalého zámeckého pivovaru.

„Dnes slavnostně zakončujeme projekt Státní zámek Telč - Růže Vysočiny. I tento projekt podpořila Evropská unie v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), tak jako před několika málo dny zakončená kompletní obnova opatské rezidence kláštera v Plasích. Nyní se po třech letech stavebních a restaurátorských prací naplno otevírá zámek Telč, památka světového dědictví UNESCO. Veřejnost se může těšit nejenom na zrevitalizované interiéry, ale také na zrestaurované historické předměty a na úpravy v exteriéru. Všechny tyto novinky jistě přivítají nejenom návštěvníci, ale také filmaři. Zámek Telč dlouhodobě patří mezi nejoblíbenější a nejvyhledávanější natáčecí lokality,“ řekl ministr kultury Martin Baxa.

Ke stávajícím prohlídkovým trasám díky projektu přibyly dvě nové. Ve druhém patře jižního paláce se otevírá expozice Zámecké muzeum. Atraktivní formou představuje méně známou historii města a zámku. Zpřístupněny budou i prostory bývalých hostinských pokojů v nejhezčí části této trasy s výhledem do náměstí. Část expozice se věnuje osobnosti Zachariáše z Hradce a jeho rodině.

Vystavený je také posmrtný obraz Zachariáše z Hradce, který byl v průběhu projektu objeven v muzeu ve Slavonicích. Tento obraz, dlouho považovaný za ztracený, byl po zrestaurování na zámek Telč zapůjčen a doplňuje kolekci pohřebních insignií tohoto velmože. Zachariáš z Hradce je tak jedením z mála renesančních šlechticů, jehož podobu známe ve všech fázích jeho života od dítěte po starce. Prohlídka muzea nově končí pohledem z výšky, z oratoře kaple Všech svatých, na mramorový náhrobek Zachariáše a jeho manželky Kateřiny.

Nově zpřístupněným prostorem je depozitář v bývalém hradním pivovaru. Tady na návštěvníky čeká

expozice Poklady za oponou, která je mimo jiné seznámí s procesem restaurování a preventivní péče i s unikátními předměty, které byly před zraky veřejnosti doposud skryty. Jedním z pokladů telčských sbírek je renesanční žertovné křeslo s tajným mechanismem, které svého uživatele uvězní. Památkáři nechali vyrobit jeho kopii, kterou si zájemci budou moci vyzkoušet.

Návštěvníky potěší i nové návštěvnické centrum s pokladnou a prodejnou suvenýrů, které vzniklo v bývalé černé kuchyni. Velkým překvapením pro památkáře byl nález renesanční nástěnné malby jelena v životní velikosti v prostorách bývalé přípravní u kuchyně. Protože zde vznikly nové toalety, malba byla sejmuta ze zdi, přenesena na desku a počítá se s jejím vystavením v infocentru.

Tím ovšem výčet novinek nekončí. Kromě revitalizace renesančních interiérů bylo zrestaurováno na tři sta předmětů. Památkáři nezapomněli ani na zámeckou zahradu, která je oblíbeným místem filmařů. V arkádách došlo k obnově omítek a zrestaurování zaniklých maleb, obnovena byla původní síť cest. Prostor zahrady oživuje zprovozněná kašna.

Projekt Státní zámek Telč – Růže Vysočiny byl financován z prostředků Evropské unie v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), ze státního rozpočtu prostřednictvím dotačních titulů Ministerstva kultury a z vlastních zdrojů Národního památkového ústavu. Celkové náklady na obnovu dosáhly celkem 241,5 mil. Kč. Autorem projektu byl Projektový ateliér pro architekturu a pozemní stavby, s. r. o., zhotovitelem stavebních prací byla firma GEOSAN GROUP, a. s.

Nové prohlídkové trasy budou veřejnosti zpřístupněny od pátku 28. července. Díky prohlídkové trase Zámecké muzeum bude památka nově otevřena po celý rok.

Historie objektu

Na místě zámku původně stával gotický hrad vystavěný pány z Hradce v druhé polovině 14. století. Jeho dnešní podoba řadí zámek mezi klenoty moravské renesanční architektury a díky zachovalým interiérům reprezentujícím vliv italského umění na našem území je skutečným unikátem. Rozsáhlý areál komplexu budov, zahrady a parku vznikl postupně v několika etapách a spolu s náměstím tvoří ojedinělý urbanistický celek. O architektonickou přestavbu středověkého hradu na renesanční sídlo se zasloužil vzdělaný velmož Zachariáš z Hradce, který tuto rezidenci zdědil po svém otci Adamovi I. z Hradce roku 1550. Stavební úpravy probíhaly ve dvou fázích za účasti italských mistrů. Konečnou podobu vtiskl celému areálu význačný architekt Baldassar Maggi z Arogna. Posledním stavebním počinem Zachariáše z Hradce bylo vybudování pohřební kaple Všech svatých v roce 1580 s unikátním mramorovým náhrobkem velmože a jeho manželky Kateřiny. Neporušenou renesanční podobu si zámek zachoval jako jeden z mála až do dnešních dnů. Vděčí za to jistě i svým následným majitelům, kteří zámek dědili z rodu na rod. Tak prošel rukama Slavatů, Lichtenštejnů z Kastelkornu a nakonec skončil u Podstatských z Lichtenštejna, kteří na zámku prováděli jen drobnější úpravy. Svoji pozornost věnovali spíše zámeckému parku, kde později vybudovali vznosný empírový skleník. V roce 1945 byl zámek zkonfiskován a o rok později prohlášen za státní kulturní majetek. Součástí zámeckého areálu se stal také přírodně krajinářský park založený v prostoru severního opevnění zámku na břehu Ulického rybníka. V současné době je ve správě Národního památkového ústavu. Zámecký areál byl v roce 1958 prohlášen kulturní památkou a v roce 1995 se stal národní kulturní památkou. Od roku 1992 je zámek spolu s historickým centrem Telče zapsán na seznam UNESCO.

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5351cs-zamek-v-telci-po-obnove-nabidne-nove-navstevnicke-trasy-i-celoročni-provoz>